

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

De S. Wulsino, Sive Vulsio Episcopo Schireburnensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

Quide eo scri-
pserunt.

6 Meminerunt Garibaldi præter citatos, Velserus rer. Boic. lib. 3. Roderus to. 2, Bavariæ sanctæ, qui Hundium secutus obiisse ait an. mcccii, et ad D. Emmerrami humatum. Nicolaus Serarius in Moguntiacis Notat. 28, ad vitam S. Bonifacii. Joannes Aventinus lib. 3, Annal. Boior. Philippus Ferrarius in Topogra-

phia Martyrol. Romani. Gewoldus in Addit. ad Hundium. Andreas Braunerus tom. 1, Annal. Boior. lib. 3, Arnolphus ante citatus, in vita S. Wolfgangi, ubi isthæc habet: In primis præfuit Dominus Gaubaldus, vir sanctus et religiosus, sub quo corpus B. Emmerrami vere Martyris et Episcopus translatum est, etc.

EX VARIIS.

DE S. WULSINO, SIVE VULSIO EPISCOPO SCHIREBURNENSI.

AN. CR.
CMLXXXIII.
VIII JANUARI.
S. Wulsini na-
talis.

Wulsinus, sive Wlsinus, Wulsinus, Vul-
fius, Vultius, Wlsinus, Ulsius, Vulsius,
Wlsius, Schireburnensis in Anglia Epi-
scopus, vi Id. Januar. in cælum migravit;
quo Hugo Menardus in Martyrologio Benedictino :
Schirburniæ in Anglia S. Wulsini Episcopi et Confes-
soris. Martyrologium Anglicanum xxvi Septemb. eum
refert, et solum Abbatem nominat, uti et Ferrarius.

Schireburna
oppidum.

2 Est nunc Schireburnia, (quod Fontem clarum
sonat,) alias Sherbona, oppidum frequens, et lanificio
celebre in Comitatu Dorcestrensi; at Willielmi Mal-
mesburiensis ætate, ut ipse scribit lib. 2, de gestis Pon-
tificum Anglor. viculus erat nec habitantium frequen-
tia, nec positionis gratia suavis; in quo mirandum et
pæne pudendum Sædem Episcopalem per tot durasse
secula. Primus isthæc sedit S. Aldelmus, cujus vitam
dabimus xxv Maii. Translata deinde Sarisburiam Ca-
thædra est, Willielmi Normanni temporibus.

Vita S. Wul-
sini,

3 Breuem S. Wulsini vitam dabimus ex Joanne Cap-
gravo, tum quædam ex Malmesburiensi lib. 2, de gestis
Pontif. Anglorum subjungemus. Agunt de eo Mattheus
Westmonasteriensis, Nicolaus Harpsfeldius seculo 10,
cap. 9, et seculo 11, cap. 16. Arnoldus Wion Append. ad
lib. 3, Ligni vite. Godwinus, qui egregie hallucinatur
dum ann. 958 migrasse scribit e vita, an. 940, ad
Episcopatum evehum : cum an. 958, a S. Dunstano
Episcopo tum Londinensi, et Rege Edguro, Abbas West-
monasteriensis constitutus sit; Episcopus vero non nisi
tempore Ethelredi Regis, qui an. 978 coronatus est.
Videtur series Episcoporum Schireburnensium pertur-
bata, dum post S. Wulsinum collocatur Alfwoldus, qui
præcessisse videtur, cum Florentius Wigorniensis scribat
eum an. 978 defunctum, eodem nimirum quo regnum au-
spicatus est Ethelredus. Non dubium quin multa in Epi-
scopatu acerba perpessus sit Wulsinus, cum sub initia
regni Ethelredi, Portlandia et maritima Dorcestensium
provincia, a Danis piratis sæpius vastata sint : nec potue-
rit optimum pastorem non graviter affligere sui gregis
calamitas.

atlas.

VITA EX JOAN. CAPGRAVIO.

a
S. Wulsini ge-
nus, institutio.

Sanctum a enim Wlsinum claris natalibus Londoni-
ensis natum, et a parentibus diligenter educatum, in
puerilem florem provecum Domino Jesu Christo pa-
rentes statuunt offerendum. Lucet enim sub ipsius
urbis mœnibus b S. Petri cœnobium, nunc Westmo-
nasterium dictum, in quo eum monachum factum
perpetuo tradunt Domino famulandum. Excursa au-
tem pueritia ad gradum Sacerdotalem susceptus ma-
turo ævo et moribus clarum sanctitatis speculum
effulsit. Contra humani generis inimicum vigiliis de-
certabat et orationibus, corpus jejuniis castigans :
cupiditates seculi cœlestibus desideriis contempsit :
et omnes animi motus et corporis, omni vigilantia et
cura servavit. Humilitate dejectus, fraterna servi-
tute devotus, caritate repletus, lectionibus non solum
insistere, sed etiam lecta confratribus exponere,
piaque exhortatione ad omnem virtutem eos accen-
dere, et Christo lucrifacere consuevit.

c d
Fili Abbas.

2 Favore tandem c S. Dunstani Episcopi d Rex
Edgarus Wlsinum præfecit eidem monasterio. Quan-

tum enim pro salute multorum invigilaverit, et contra
Dominici gregis adversarium insurrexerit, quale
exemplum doctrinæ suæ et vitæ omnibus exhibuerit,
quis digne explicare sufficit?

3 Rex tandem e Ethelredus, Edgari filius, Ecclesiæ
Scireburnensi, favore populi et electione Cleri, eum
præfici fecit in Pastorem. Erat enim refugium pau-
perum, oculos cæcorum, pes debilium, baculus infir-
morum, cibus esurientium, vestis nudorum, et red-
emptio reorum. Quadragesimali tempore inclusus
cœnobiali claustro, et mundi tumultu exuto, simpli-
citer cum monachis mansit, jejuniis, contemplationi
et lacrymis vacans. In cœna vero Domini de cubiculo
egressus chrisma confecit, docens et benedicens popu-
lum. Peracto Paschali sacramento diocesim suam
Evangelizando visitavit. Sollicitus vero illud anti-
quitus nobile triumphum Schireburniæ, non solum
emendare, augmentare, provehere, studuit, verum
etiam perpetua pace stabilire. Æterni namque ana-
thematis mucrone percussit omnem lupum ipsius
domus inimicum ovile Christi lacerantem, vexan-
tem, aut dispergentem.

4 Quinto vero Episcopatus sui anno, exacto boni
dispensatoris ministerio, decidit in languorem, et
cum eo miles quidam suis nomine f Egelwius sibi
semper fidissimus. Is audita Domini sui infirmitate,
dolore intrinsecus tactus, nuntium mittit, qui quærat
si nam spes esset validitudinis suæ. Episcopus enim
ad nuntium dixit : Refer celerius, inquit, domino tuo,
ut dispositis rebus omni cura præparet se : quia cras
mecum proficiscetur ad æterni Regis curiam, ubi
fidelis servitii a communi Domino recipiat mercedem
suam. Illo autem abeunte, Episcopus præsentem fra-
tres tali voce affari cepit : Hoc carissimi mei, pa-
terna caritate, rogo, servate; hunc fidelem nostrum,
ad Deum mecum migraturum, meum funus præsto-
lando, mecum ad Scireburniam deferri et sepeliri
faciatis; ut qui mihi devotus in præsentem vitam semper
fuit, in morte etiam et in pace assit perpetua.

5 Lugebat plurimum inter ceteros Sacerdos qui-
dam sancto Præsuli merito sanctitatis familiaris, ac
secretorum suorum conscius, nomine Wlricus. Cui
sanctus Episcopus compatiens, et quasi jam solutus,
et in cœlo positus, fiducialiter loquens dixit : Noli
flere, inquit, frater carissime, quia vado ad gaudium
Domini mei vocantis me. Confide potius et crede quia
huic a duodecimo transitus mei anno ac deinceps,
recordatus Dominus bonitatis suæ, misericordias suas
mecum miraculorum attestacione ostendet, plebem
suam gratiæ suæ revelatione in me visitabit : ut sicut
de transitu meo dolore affecti estis, ita tunc superno
respectu gaudeatis. His diebus elevatis in cælum ocu-
lis, in admirabile B. Stephani. erupit præconium
dicens : Ecce video cœlos apertos, et Jesum stantem
a dextris Dei. Et in hac voce vi Idus Januarii in
manu Domini efflavit spiritum suum.

a Hinc colligi videtur Auctoris Præfationem fuisse præfixam,
quam omiserit Capgravius.

b De hoc cœnobio, magnificentius a S. Eduardo Confessore res-
taurato, ægimus in ejus vita v Januarii cap. 4, 3, 6.

c Id anno 938, accidisse Malmesburiensis testatur. S. Dunstani
vitam dabimus xix Maii.

d Anno demum 939, totius Angliæ imperium nactus est Ead-
garus

c
Creatur Epi-
scopus.

Ejus in omnes
liberalitas.
Quadragesi-
male jeju-
nium.

Sollicitudo
Ecclesiæ.

f
Prædicat
suam et cu-
jusdam Nobi-
tis mortem.

Jubet eum se-
cum sepeliri.

Prædicat se
miracula post
facturum.

Mortitur Je-
sum videns.

EX CAPRARIO garius Edmundi filius. Sed pars regni, quae trans Thamesim ad Septentriones vergit, ei delata erat a populo, Eadwii fratris libidine et stoliditate offenso, biennio ante.

e Coronatus est Rex Angliae Ethelredus an. 978, 14 April. die Dominica, ut ad cap. 1, vite S. Eduardi diximus v Januar. Unde pater S. Wulsinum, ut fuerit anno 1 Ethelredi Episcopus creatus, ante annum 983, non esse defunctum, cum Episcopatus sui anno quinto decesserit. f Harpsf. Egelinus.

DE EODEM, EX WILL. MALMESBURIENSI.

a
S. Wulsinum
fit Abbas,

dein Episcopus.

b
Monachos inducit pro Canonis.

Hunc Dunstanus Archiepiscopus, a cum esset Episcopus Londoniae, Abbatem apud Westmonasterium fecerat, instructo ad xii, monachos coenobiolo, in loco ubi quondam Mellitus ecclesiam S. Petro fecerat. Ita commissum officium sancte et prudenter administranti, honos Episcopalis apud Schireburniam impactus. Qui confestim in Sede Episcopali monachos, Clericis ejectis instituit, ne in tanta contemporanea Episcoporum sedulitate dormire videretur. Coenobitis nihil ad victus necessitatem ex Episcopatu largitus, sed ex alieno mercatus, Abbatem quoque instituire cogitavit. Illis reclamantibus, quod ejus dulci dominatione, dum adviveret, carere nequirent,

cessit invitus, palamque pronuntians magnarum id calamitatum initium successoribus eorum fore.

2 Cujus sanctitatis documentum cum in vita saepe, tum in morte praecipue manifestatum est. Namque cum jam proxime mortis januas urgeret, apertis mentis oculis exclamavit in cantum: Ecce video caelos apertos, et Jesum stantem a dextris Dei. Quo cantu sine titubantia expresso, inter cantandum defungitur: sancta et venerabilis anima, quae dictum primi et beatissimi Martyris mutuari potuit! beata quae caelum apertum vidit et introire meruit! Servatur ibi adhuc baculus ejus et quadam alia Pontificis insignia, mediocritatis et humilitatis ejus, vivum (ut ita dicam) simulachrum praeferebantia.

Cantans et Christum videns moritur.

Ejus reliquia.

a Mathanus Westmonaster. Anno gratiae 598, defuncto Brithelmo Londoniensi Episcopo, Rex Edgarus in loco ejus Beatum substituit Dunstanum. Qui protinus apud Westmonasterium constructo ad duodecim monachos coenobio, in loco ubi quondam Mellitus Episcopus B. Petro ecclesiam fabricaverat, S. Wiltium ibidem constituit Abbatem. De S. Mellito agemus xxv April.

b Idem S. Ethelwoldus Wintoniensi Episcopo facit, ut ad an. 962, testatur Westmonasteriensis, et nos in ejus vita dicemus 1 Augusti; et alii eadem aetate plures sancti Episcopi.

DE B. TORPHIMO

EPISCOPO HAMARIENSI IN NORWEGIA, BRUGIS IN FLANDRIA.

AN. CHR.
MCLXXXIV.
VIII JANUARI.
Thosanium
monasterium.

Thosanium, sivi Dustanum, celebre olim territorii Brugensis in Flandria, instituti Cisterciensis monasterium fuit, quod Hacketus, ex Decano S. Donatiani monachus Dunensis, primus Abbas administravit. Ad hoc se Torphimus Hamariensis Episcopus e patria pulsus contulit, ibique sanctissime diem obiit. De eo ista scribit Molanus in Natalibus Sanctorum Belgii.

Hic B. Torphimus exul obiit.

2 Apud Brugas, obitus Torphimi Episcopi, in Thosano Episcopali monasterio, quod Flandrice Doest, dicitur: ubi hoc habet epitaphium, etsi simplici stylo, in elevato sarcophago: Hic jacet Dominus Torphimus, ex regno Norwegiae, civitatis Hamariae Episcopus, qui pro jure Ecclesiae de terra sua exulatus, et in mari naufragatus, hic tandem veniens pauper et attenuatus, per triginta septimanas infirmatus, hospitans, et amore Christi misericorditer sustentatus, sancto fine quievit, anno Domini MCLXXXIV, vi Idus Januarii. Anima ejus, etc. Ejus nulla fit in divino officio mentio. Ante annos tamen circiter septuaginta cum sepulchrum reliquae planicie Abbas aequari vellet, ex affecto loculo, suavissimus odor dicitur templum replevisse. Quo facto ab incepto disistebatur. Eadem fere habet Guilielmus Gazaeus in Historia Ecclesiastica Belgii, qui Sanctum indiget.

Attactio ejus sepulchro odor suavis erumpit.

Vita ejus ex Chrysostomo Henriquez.

3 Chrysostomus Henriquez in fasciculo Sanctorum ordinis Cisterciensis lib. 2, dist. 10, cap. 5, paullo fusius de eo scribit: In territorio Brugensi, B. Torphimus Episcopus. Hic natione Danus, magna sanctitatis opinione ab ipsa juventute eluxit, et in sacro Cisterciensium ordine Altissimo militans, mirabili virtutum splendore radiavit. Cujus cum boni exempli odor se circumquaque diffunderet, ne sub medio clausurae regularis tanta lucerna lateret, ad Episcopatum assumptus est, et Hamariae Ecclesiae Praesul et Pastor praefectus. Cumque jura Ecclesiastica, zelo Domini inflammatus, nullam Principum formidans potentiam, contra infractores et contemptores sacrae et Ecclesiasticae libertatis defenderet, multas hac de causa tribulationes perpessus est. Quibus exagitatus, immobilis tamen perseverat. Cum tamen adversariorum praevaleret impietas, et sanctus vir tot laboribus quasi opprimeretur, propter Christum propriam Se-

dem et cognationem deferens, in Flandriam appulit, et in monasterio Dunstano ordinis Cisterciensis, non procul a civitate Brugensi olim constructo, jam vero penitus everso, humaniter susceptus, ibidem aliquandiu sanctissime conversatus est. Cum magna tandem virtutis opinione ex hac vita discessit, anno Domini MCLXXXIV. Decursu vero temporis quidam ejusdem loci Abbas, tanti viri sanctitate commotus, ejus venerandas reliquias aperire decrevit. Cum autem sarcophagum demovere inciperent, divinitus fuit ipsis prohibitum. Ex tumulo autem sanctissimi Praesulis divinae suavitatis odor emanavit, qui se per totum templum spargens, omnes in admirationem convertit, ibi autem jam a centum annis corpus venerandi Patris requieverat. Subjicit deinde epitaphium quod jam ex Molano retulimus.

4 Ejus meminit idem Chrysostomus cum insigni elogio in Menologio Cisterciensi ad vii Januarii, additque in Notis illam sepulchri apertionem cujus et ipse in fasciculo et Molanus in Natalibus meminit, factam anno MCCCXLV, at tum nondum 100 annis ejus isthic reliquiae jacuerant. Molani nobis multo probabilior videtur narratio. Ferrarius in generali catalogo Sanctorum: In Norvegia S. Torphimi Episcopi Hamariensis. Fuit autem Hamaria, civitas olim Episcopalis in Norvegia sub Archiepiscopo Nidrosiensi. Dicitur nunc Astloensis Episcopi curae subesse. Torphimi meminit et Martyrologium Gallo-belgicum, ac Sanctum appellat; Hugo Mænardus Beatum: sed in hoc corrigendum est mendum typographicum, dum in territorio Brugensi quiescere dicitur. Andreas Saussatus in Martyrol. Gallicano: Eodem die perrexit ad Christum, beatae memoriae Torphimus Episcopus Hamariae in Norvegiae regno, qui quod violatores Ecclesiasticae libertatis zelo Sacerdotali oppugnaret, Sede sua ejectus, Brugas in Flandriam venit ad monasterium Dustanum Cisterciensis ordinis, cujus a pueritia alumnus erat: ubi cum 30 hebdomadas hospes resedisset, morbo pulsatus ad requiem, felici fine quievit. Ex cujus tumulo centum post obitum annis aperto, divinae suavitatis odor manavit, cujus fragrantia totum templum perfusum est. Antonius Sanderus in Hagiologio Flandriae Torphinum vocat.

DE